

Programma Kennis op Maat – call november 2023 Bijlage 2

Titel project: Kennis voor de Nieuwe Akker

Nummer:

Contactgegevens penvoerder:

Naam: Lotte van Dueren den Hollander
Bedrijf: BO Akkerbouw
e-mailadres: vanduerendenhollander@bo-akkerbouw.nl

Contactgegevens namens onderzoekers:

Naam: Corné Kempenaar
Organisatie: Wageningen Plant Research
e-mailadres: corne.kempenaar@wur.nl

Het projectidee past onder missie/sleutelt.

- X Kringlooplandbouw
- X Klimaatneutrale landbouw en voedselproductie
- Klimaatbestendig landelijk en stedelijk gebied
- Gewaardeerd, gezond en veilig voedsel
- Duurzame en veilige Noordzee, oceanen en binnenwateren
- Sleuteltechnologieën
- LNV-MMIP's

X Penvoerder heeft gecheckt dat de te ontsluiten kennis binnen deze KoM-aanvraag publiekelijk gedeeld kan worden met bronvermelding.

X Penvoerder en kennisinstellingen hebben met de partners de te ondertekenen standaard samenwerkingsovereenkomst besproken zodat na goedkeuring snel gestart kan worden met de uitvoering.

X Penvoerder is akkoord met het beschikbaar stellen van de projectaanvraag binnen Wageningen Research en – waar aan de orde – de andere kennisinstelling na goedkeuring.

Inhoudelijke beschrijving

1. Samenvatting aanvraag (max. 0,5 A4; deze tekst wordt gepubliceerd)

In lijn met de visie "[Ruimte voor de Nieuwe Akker!](#)" spant de akkerbouw zich in voor zeven perspectieven, te weten: duurzaam voedsel, een circulaire samenleving, groene energie, biobased materialen, eiwittransitie, biodiversiteit en landschapsbeheer, alsmede een klimaatbestendige omgeving.

Om het voor akkerbouwers mogelijk te maken te werken aan deze perspectieven, is het essentieel dat zij toegang hebben tot praktische, toepasbare kennis. Kennis die voortkomt uit recente onderzoeken, maar ook juist uit oudere onderzoeken. Zo werd in het verleden al aandacht besteed aan elwitgewassen, omdat de teelt van deze gewassen enkele decennia geleden groter was dan die momenteel is. Deze 'oude' kennis blijkt nu weer van grote waarde te zijn. Bovendien is het van belang om toegang te verkrijgen tot internationale bronnen van onderzoeksresultaten, aangezien vergelijkbare ontwikkelingen wereldwijd plaatsvinden. Deze kennis mist nu.

Dit project heeft tot doel deze waardevolle kennis te ontsluiten. Het betreft kennis die niet reeds wordt verspreid via lopende Publiek-Private Samenwerkingen (PPS'en), maar afkomstig is van afgeronde projecten, historische studies en buitenlands onderzoek. Deze kennis moet voor iedere akkerbouwer toegankelijk zijn, evenals voor andere belanghebbenden, zoals vertegenwoordigers van andere sectoren, onderwijsinstellingen en beleidsmakers.

Het toegankelijk maken van kennis zal worden gefaciliteerd via Groen Kennisnet/Crkl's. Dit platform biedt een uitstekend middel om akkerbouwers te voorzien van praktische informatie die direct toepasbaar is in hun dagelijkse werkzaamheden. Hiermee kunnen zij snel de meest relevante onderzoeksresultaten raadplegen, met duidelijke uitleg over de mogelijke impact ervan. Bovendien wordt de onderbouwing van het onderzoek op transparante wijze weergegeven, waardoor akkerbouwers en andere belanghebbenden weloverwogen beslissingen kunnen nemen. Alle informatie op GKN/Crkl's is openbaar toegankelijk voor alle geïnteresseerden.

Programma Kennis op Maat – call november 2023

2. Doel en doelgroep

Aanleiding en doel

De noodzaak van dit project komt voort uit de snel veranderende wereld waarin klimaatverandering, bevolkingsgroei, stikstofproblematiek en de groeiende vraag naar plantaardig voedsel centraal staan. Deze ontwikkelingen hebben een directe invloed op de akkerbouw, maar we zien hierin ook juist kansen. De akkerbouw past zich aan aan extremere weersomstandigheden, onderzoekt nieuwe energiewinningsmethoden en ontwikkelt innovatieve manieren om de ecologische voetafdruk te verkleinen. De groeiende vraag naar plantaardig voedsel en biobased materialen biedt veelbelovende mogelijkheden. De Nederlandse akkerbouwsector heeft antwoorden op deze maatschappelijke uitdagingen en ligt deze toe in haar visie, '[Ruimte voor de Nieuwe Akker!](#)'.

Op de Nieuwe Akker worden grondstoffen voor nieuwe producten geteeld, waaronder gezond voedsel, plantaardige eiwitten, duurzame ingrediënten en groene alternatieven voor fossiele grondstoffen. Bovendien levert de Nieuwe Akker ecosysteemdiensten aan de samenleving in een aantrekkelijk landschap, en floreert deze als nooit tevoren. De hele keten is aan zet, waar ook een specifiek een rol voor de teelt aanwezig is. Om het mogelijk te maken aan deze perspectieven te werken, hebben telers praktische, toepasbare kennis nodig. Op het moment is deze nog onvoldoende aanwezig. Daar willen we in dit project aan werken. Dit project heeft dus als doel om deze waardevolle kennis te ontsluiten op een toegankelijke wijze.

Het beschikbaar maken van 'oude' kennis is nodig, omdat deze op het moment slecht vindbaar is maar wel relevant kan zijn. Zo bevat Kennisakker (www.kennisakker.nl) veel nuttige informatie, maar is deze kennis nu niet goed toegankelijk in praktische taal. Opgemerkt wordt dat veel van deze kennis weer bruikbaar is of kan worden. Dit door de veranderingen in het teeltsysteem die we als sector maken en mee te maken hebben. Denk daarbij aan gereduceerde grondbewerking, jaar rond groen houden van percelen, introductie van teelten waar we de afgelopen jaren weinig nieuwe ervaring mee opgedaan hebben, maar ook veranderingen in temperatuur en weer. Veel van de hiervoor genoemde onderwerpen brengen ook negatieve aspecten met zich mee zoals 'oude' plagen die weer opduiken, denk bijvoorbeeld aan ritnaalden.

Hetzelfde geldt voor kennis van buitenlandse instellingen. Zo zijn er onderwerpen waar in het buitenland al langer onderzoek naar gedaan wordt dan hier; deze resultaten kunnen ook hier van toepassing zijn. Anderzijds kan het gaan over een onderwerp dat zowel in Nederland als in het buitenland speelt. Echter kan de insteek van het onderzoek verschillen waardoor het van toegevoegde waarde kan zijn op nationaal onderzoek. Deze kennis komt op dit moment onvoldoende beschikbaar voor Nederlandse telers.

Doelgroep

Dit project kent als primaire doelgroep akkerbouwers, met als secundaire doelgroep erfbetreders en toekomstige akkerbouwers (studenten en zij-instromers). Deze doelgroep heeft behoefte aan dit project omdat het cruciaal is dat (toekomstige) akkerbouwers en erfbetreders toegang hebben tot begrijpelijke, goed onderbouwde kennis, om hun belangrijke rol in de plantaardige toekomst van ons voedselsysteem, een circulaire samenleving en een vitaal platteland te kunnen vervullen.

Daarnaast moet deze kennis ook voor andere belanghebbenden, zoals vertegenwoordigers van andere sectoren, onderwijsinstellingen en beleidsmakers beschikbaar zijn.

De Sectie Teelt van BO Akkerbouw vertegenwoordigt de primaire doelgroep in dit project. De Sectie Teelt bespreekt onderwerpen die specifiek voor akkerbouwers van belang zijn, zoals het gemeenschappelijk onderzoek. De Sectie Teelt wordt gevormd door vertegenwoordigers van LTO Nederland, de Nederlandse Akkerbouw Vakbond (NAV) en het Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK).

Buiten de projectpartners is ook Aeres Hogeschool betrokken. Zij vormen de voornaamste schakel naar de toekomstige akkerbouwers. De stuurgroep, die hieronder verder toegelicht wordt, heeft goed contact met Aeres om ze op de hoogte en betrokken te houden.

